

16. aastakäik.

Uus number 40 kop.

Meie Mats

Nr. 174.

Laupäeval 16. (29.) detsembril 1917.

Nr. 174.

Õilmene lumi. Rats waenulist leeri.

„Meie Matsi“

tellimiste vastuvõtmine 1918. a. peale avatud. Tellimise hind kätesaatmisega aastas 14 rbl. 6 kuu eest 8 rbl., 3 kuu eest 4 rbl. 1 kuu eest 1 r. 40 t. Soimetu eest ise ära viies: aastas 12 rbl., 6 kuu eest 6 r. 50 t., 3 kuu eest 3 rbl. 50 t. I mub iga laupäev. Aadressi muutmise eest 50 kop. Aadressi muutmisel ja tellimise uuendamisel palume senist aadressi nr. teatada Tellimistega palume rutata, sest aadresside trükkimine võtab aega.

Soimetus ja talitus:

Sarju ja Rütistik uulitsa nurgal nr. 46/15 Tallinnas, „Tea du se“ raamatukaupluses.

Bretagne iludas.

Uus paradis.

Ewald Gerhard Seeligeri roman. (20. järg.)

Sonnikult jõudis Antonio Machado karpaatidega Apuhy kose juure. Ja sai „Xingu“ peal veel õigel ajal ka Riošse, kus ta kõigepealt kullatagawara lastis ära sulatada, et tülidun ilmaft kaoks.

Ernesto Figueira wõttis ametlikult Fritz Blashte laitsmise oma peale, ja Antonio Machado andis wannutatud meestele niipalju raha, et nad isegi oma süü ülestunnistawa rõõmõrtsjula oleksid wabaks mõistnud. Kui kerge oli see neil Fritz Blashte juures. Nad tarwitsefid ainult Ernesto Figueira waated omats wõtta, kes, kõrwalt õelda, lohtumeeſte äraõstmiseft midagi ei teadnud. Sellejuure tult weel, et Antonio Machado ka tunnistajate peale mõistis mõjuda. Need olid tüdrukutega kauplemises süüdistamise juures need kuus politseiniku, keda Fritz Blashte oli

tarwitanud ja kes eeluurimisel kaunis raskeste olid süüdistanud. Müüd aga selgus, et Fritz Blashte otse wastand oli tüdrukutega sahterdamisele.

Kuulajateruumis, mis rahwast täis oli, wiibis ka Moritz Krause, kes Fritzgu wastu heameelega oleks tunnistanud, aga rewolwri loo pärast hoidis ta ennast tagasi.

Mustafa Kõprubent minestas äkki äro. Rohus leppis sellega, et ta tema üle kuulamata jättis. Walerahategemisega said wannutatud mehed weel rutemine walmis.

Fritz mõisteti wabaks.

Bastarinna lehed awalbasid kiitust — ka seal oli Antonio Machado mõju awaldanud. Minikrite toolid wankusid. Aga nad hoidsid neist weel tramplikult kinni ja ootasid Sotero Anebrat, kes kõhe Euroopast teele tult. Londoni agendid lahkusid pila ninaga.

Fritz kolis Libertade-hotelli üle, kus teda toredaste wastu wõeti. Ka see oli Machado töö.

„So, siin olen ma nüüd jälle!“ hüüdis Fritz Blashte ja tänas. „Nüüd on lord teie käes, senhor Machado!“

„Oh ei!“ rahustas Machado. „Nüüd lasen ma walitsuse soolaputkasse panna. Dotame ainult veel suurt tegelast. Siis näete, mis maailmas ainult veel Brasiliias võimalik on.“

„Eks me saa näha!“ naeris Fritz ja lõi temaga klaasid hea õnne peale koku.

XXIV.

Suur tegelane.

Sotero Anebra, Brasilia suur tegelane, ja Sebastian Droll, Berliini lohtundunil, jõudsid ühe auru-laewa peal Riose. Kurjategijate-asunduse üle oli Sotero Anebra Inglise lehtedest teateid saanud. Aga tema ei uskunud mitte, et selle taga Sakamaa seifis, waid see oli tema armates Põhja-Ameerika tegu, kes oma jalgealust ka Lõuna-Ameerikas tahtis kinnitada.

Suur tegelane oli esimese klassi realpolitikus. Ta waatas asjade peale just nii, kudas need olid. Ja sellest tulid siis ka tema togasärjed. Oli walitsus profressi Fritz Blashte wastu lootanud, siis pidi ta ka lahtuma. Temal oli tarwis siis ainult uut asutada — äri, milles ta osaw oli. Walitsusepartei suures referwaris oli küllalt auahneid, kellel soow oli mõneks kuuks awaliku arwamise wiisakimbualusels saada.

Ta läks presidendi juure ja leidis ka lohtuministri sealt.

„Teie ei ole veel ametist lahtunud?“ küsis Sotero Anebra.

„Ei mõtlegi selle peale!“ hüüdis Hercilio Rodosi. „Meie ajame asjad jälle siledaks.“

President tehitas abitult õlgu.

Sotero Anebra aga naeratas oma walgesse habemesse. Tema oli sellega wilunud, et Brasiliias talle wastu ei räägitud. Tema walitsemisehimu oli niwõrd suur, et ta presidendi koha juba enam kui üskord oli tagasi lükanud. Ta wihlas südamepõhjas kõiki neid adwokatissi, kes ministritekohti püüdsid. Tema oli Brasilia korruptsioni peames, nagu ta lord Lõuna-Ameerika riikide mässu juht ja algataja oli olnud.

Oma poliitilisi teed oli ta karjadena alanud ja oli siis küllalt tark olnud õigel ajal sellist ametist lahtuma, et nüüd oma wastastele poliitikalist lasjot laela wisata. Au ta ei himustanud, uhkust ta ei armastanud, parlamendi all tema töötada ei tahtnud. Ta tegi ainult äri, seft raha ta armastas.

Selle mehega, kel seitsmehikümnest aastast hoolimata raudne terwis oli, wõitles Hercilio Rodosi oma ministritooli pärast.

„Teie ei tahä lahtuda?“ küsis Sotero Anebra kulmu kibrutades. „Miks?“

„Autoriteet on hädaohus!“ hüüdis Hercilio Rodosi. „Need anarhistid, kes endid põlisesse metsa peistanud, on kardetawad Brasilia konstitutsioonile.“

„Mina walin itka wähema pahe!“ wastas Sotero

Suur saladus.

Anebra wilult. „Walitsus, kes oma autoriteedi lootanud, kes ühes poliitilises profressis alla jääb, on riigile veel hädaohutikum, kui see peotäis narriks, kes kusagil põlises metsas istub ja warsti kõit oma raha tuulde pillub.“

„Nad on ministrid ära olnud!“ trumpas minister. „Meie olemise pidanud selle walerahategija ilma pikema jututa Fernando Noronhasse saatma.“

„Miks te seda siis ei teinud?“ naeratas suur tegelane pilgates. „Wõi tahate mõnda uut lohtulikku kommetit mängida? Tahate selle mehe veel lord wangi wõtta ja waiselt Fernando Noronhasse saata? Siis olete õige aja juba mööda minna lastnud.“

„Ei!“ tõrjus teine. „Tema on ainult käsutäitja. Meie peame peamehi katsuma kinni wõtta. Siis paneme nad süüpink.“

„Kudas tahate nad aga põlisesse metsast wälja tuua?“ küsis Sotero Anebra pilkawalt. „Nad naerawad, kui teie neid Riose lohtu ette kutsute.“

„Tarmis karistusall saata!“ hüüdis Hercilio Rodosi. „See peob need anarhistid wangi wõtma. Siis laguneb asundus isegi loost.“

„Nähtawaste ei ole teie meel ilal põlisesse metsa saanud!“ naeratas Sotero Anebra pilkawalt.

„Meie konfiskeerime kartpaadid ära!“ andis minister nõu.

„On teil inimesi, kes nendega oskawat ümber käia? Juba eelmise kose juures kaowad nad. Waadake lord meie merewäge. Mis kasu on meil suurtest lahingulaewadest, mis miljonist on maksnud, kui nad parandustöökojast wälja ei tule. Kui teie taganeda ei taha, senhor Rodosi, kaotate oma portfelli Trapajozi peal! Mis on meil sellega asja, mis eest need inimesed põlises metsas oma raha wälja annawad. On neil raha palju, pandagu neile maks peale. Minul ei ole midagi anarhistlike ideede matsmapanemise wastu, oga nende eest tule hästi tolli wõtta. Walitus tähendab maa äriasju ajada, kusjuures sõna äri peale peawõtku tuleb panna. Selle külje olete oma kohuses hooletusse jätanud.“

„See pole tõsi!“ hüüdis kohtuminister ägedaste. „Just äri pärast olengi ma nende wastu läinud. Seal on olemas rikas kullalaewandus. Seal leitakse ka teemantist. Walitusel on selle peale õigusi. Petroleumiigi on seal.“

„Do!“ hüüdis suur tegelane põlglikult. „Termes Brasiliast leitakse kulda ja teemantist. See on selge. Efti tehakse suurt kära, et aktiivad tõuseksid, ja kui kaewanduses tööle hakatakse, on ta juba täbi. Veel hullem on asi teemantidega. Nendega peate hõlpe peale minema. Ja petrooleum, mida seal saab, kudas toimetate selle merelele? Ta läheb siis kaks korda kallimaks kui Põhja-Amerika oma. Herra president on nii lahke ja annab endise põllutööministri kätte uue ministrite nõulogu kokku seadmise.“

„Ütles ja läks.“

President, kes kõik aeg waitunud, waatas Hercilio Rodosile küllides otta.

„Ministerium otsustas ühel häälel mitte lahutada!“ hüüdis see kihidalt. „Selle wana põikpea wägimallawalituselst olgu nüüd küllalt.“

See oli nähtus, mis iga ministeriumi juures ilmus, kelle aeg mööda oli.

„Nii siis iduproow!“ wastas president olasi tehitades. „Mul üksteist, oga kaotaja olete teie.“

Hercilio Rodosi ajas pea selga ja lahkus. — — —

Sesamal ajal ilmus Droll Libertade-hotelli. Ta sai alumisele korrale toa ja Antonio Machado ning Fritz Blashte, kes temas kõrgemat kohtunikku nägid, tutwustasid teda otustega, mis asunduse walitusel raskuste kõrwaldamisteks teinud.

Droll ei ütelnud esiotfa midagi, siis nõudis ta süüa.

Fritz lastis talle pudeli wahuweini tuua. Antonio Machado leppis hea weiniga.

Siis teatas ta, et tal ülesandeks olla Sotero Anebrat ära osta.

„Sotero Anebrat?“ küsis Droll. „Siis ole karmas. Tema jõudis minu seltsis sija. Näeb wälja nagu rõõwel, kes oma lamba juba kuuwale on wedanud. Pealegi ei ole ma õrnisepoliitilaga sugugi nõus. See on poliitil, mis peoft suht elab. Meie sihid on nii kõrged, et meie mitte walituspartei armu peale ei tohi toetada. Kui laua see suur tegelane meel elab? Juba praegu on ta maksahaige. Pärast tema surma laguneb erakond loost ja tüüri juure astub wastastind. Kas peame ka selle lduad kullaga kinni toppima? Ja kes wastutab selle eest, et need rõõwolid raha wahema kagega wastu wõtawad, kuna neil paremas juba rewolwer on? Ei, meie teeme sedasama, mis nemad teewad. Mitte tshekkraamatu, waid rewolwori peame rinna peale panema. Meiril Labdoni lahusega wõtme küll asemist, mitte aga walitust poliitikat ajada. Brasilia peab meid kartma hakkama, meie peame end hammasteni sõjaristu panema. Sina wereta ei saa niisugust konfliktit üleüldse lahendada.“

Antonio Machado wajus tõssi.

„Jah!“ hüüdis Fritz Blashte. „Seda olen mina ka juba arwanud. Aga pole midagi teha.“

„Herra von Gontarp on mees, kes rahupoliitika poole hoiab!“ hüüdis Antonio Machado, kes tema waitustatud poolehoidja oli.

„Sellepärast, et ta sin asja täielikult ei tunne!“ kõnles Droll edasi, kel juba ammu oma plaan oli. „Herra von Gontarp ei ole kellegi poliitikamees. Ta istub põlises metsas ja mõtleb ainult homse peale. Ei mõtle aga tulewiku peale. Tema poliitikal puudub suurus. Ma saan ta ausatest mõtetest aru. Temast sai ainult juhuslikult Meiril Labdoni testamendi täitja. Ja ka Meiril Labdon ei olnud poliitikamees. Sepingud on paberilipakad, kui nad merega pole kirjutatud.“

Antonio Machado wärises.

„Ma seletan selle ka ära!“ ütles Droll ja andis seletusele kättega hoogu. „Meie asundus on riik riigis. Brasilia konstitutsiooniga pole meil midagi ühist. Meie poliitikalised põhjused on otse wastandiks neile põhjused, mille järele Brasiliast walitetakse. Seisaks meie asundus riigi rajal, meie kuulutatime oma asunduse lihtsalt iseseiswaks. Aga et Brasilia meid ümberingi piirab, siis pole meil muud nõu, kui endid rajani läbi süüa. Kõige wähem, mida nõuame, on Amazoni jõe kallas. Siis on meil wabariit, mis Peruast mereni ulatab ja Amazonase, Grao Paraja poole Motto Grosstoft oma piirkonda kuulutab. See on ühtne pind ühise geograafilise ieloomuga ja harimata, nii et selle külgeelamine mingisugust seesmist wastupanemist ei leia. Sõjajõud on seal haruldane wäike. Uhe sõnaga: meie peame Brasilia ühisriigi d õhku lastma, et riigi ühtsused osartigid lahedamine hingata saaks. Mina usun kindlasti, et niipea kui meie oma plagu üles tõmmame, Brasilia lõunariigid Rio Grande do Sul, Santa Catherina ja wõib olla ka Parana endid Riost lahutawad. Neil ei ole põhjapoolsete riikidega, kus neegrite läes ülewõim, midagi ühist.“

„Brawo!“ hüüdis Fritz: „Waat see on alles plaan! Aga kust wõtame soldatid?“

„See on naeruwäärt küsimus!“ tõrjus Droll. „Siin laua ääres istuwad kolm meest, kes ühe kuulpildujaga terwe polgu Brasilia solbatist maha wõiwad pühkida. Meie aegse sõjas ei wõida inimesterohkus, seal wõidab masin ja mõistus. Veel enne kui Rios sõjalaewad tule katkase saawad, on juba Para meie käes. Meie paneme Amazona jõesuu miinidega kinni ja meile ei saa teegi kallale. Sõjamehi wõtme Fernando Noronha saarelt juure tuua. Seal on neid 1500 meest — kõik tublid, julged poisid. Meie loome riigi, millele teegi ei saa kallale tulla. Kas saite aru? Meie loome paradiisi maa peale.“

„Eldorado!“ hüüdis Antonio Machado

Järgnes waitus. Droll tõusis üles, koputas noaseljaga klaasi pihtha ja ütles pühaltult:

„Mu herrad, on asutatud Eldorado wabariit. Et tal esiotfa ainult kolm kodanikku on ja ta pealegi täieste kommunistlikel alusel seisab, siis jääb ainult üle ametid ära jaotada. Meie oleme selle wabariigi täidesaatew komitee.“

„Aga herra von Gontarp?“ küsis Antonio Machado. „Meie oleme täidesaatew komitee!“ ütles Droll tal sõna suust ära. „See tähendab, meie õlal seisab wastutus. Meie eeskawa on aega wõita, ette walmistada, harjutada ja lahti lüüa. Poole aasta pärast on see wõimalik. Siis kuulutame sõja, Fernando Noronha saarele minnes ja sealt sunnitöödiks wabastades.“

Fritz Blashte ja Antonio Machado lastid endid Drolli raudsest aqarusest kaasa kistuda. Droll wõttis istet ja hakkas osast jaotama.

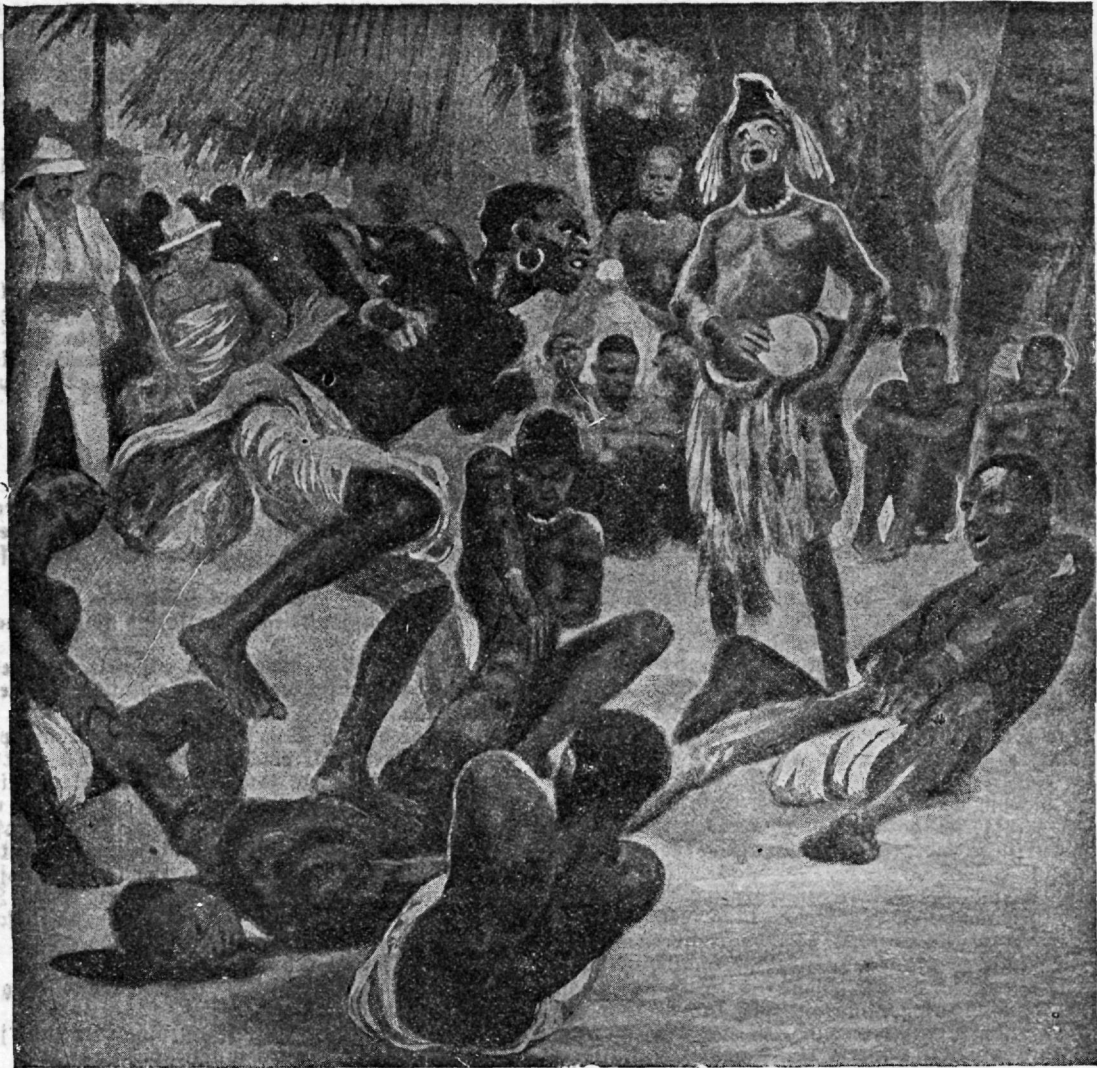
„Üks meist peab asundusesse minema meie otjust kuulutama.“

„Mina!“ hüüdis Blashte.

„Süüa!“ ütles Droll. „Annan sulle kirja kaasa. Ei maksa rutata. Kartwaatist ja enam kätte ei saa.“

Fritz nikutas pead.

„Sina!“ pööras Droll Machado poole. „Läheb homme Sotero Anebra juure ja palud tale kümmetuhat kontot, kahes osas maksetawad, esimene kose, et ta meid ei efsita, teine osa poole arsta pärast, mis me tale siis mitte kullas,

Negririte sõjatants.

ivaid piisirohus ja tinas maksame. Ma tellin Europast lohe sõjamoona ja sõjariistu."

Eiis lastis ta Fritzul enesele mõlemate laevade kohta seletust anda.

"Hea küll!" ütles Droll ja näitas Fritz'i peale. "Sina juhid „Erapafozi" ja „Kingu" Parasse, kus mina peale lähen. Meie toome sõjamaterjali Europast ära ja weame ta, hoolega kastidesse pakitult, asundusesse."

Sellejärele läts ta oma tuppa Gontarpile kirja kirjutama ja seletama, kui tarvilik on sõja vastu valmistada.—

Zärgmisel hommikul seisis Antonio Machado Sotero Anebra, suure tegelase, ees ja pidas temaga ettevaatlikult läbirääkimisi. Drollil ettepanekul oli ta lubatavat taju veel kõrgendanud.

"Kümnetuhat kontot?" küsis Sotero Anebra ja tõmmas kulmud kõrgele. "Seda on väga vähe uue ministerruumi tarvis."

Tõepoolest oli ta aga sellest haruldasest suurest summast ällatatud.

"Mis te nõuate?" küsis Antonio Machado. "Minul on küll älesanne teile ainult seda lubada, usun aga, et mu

käskijad teie soovist ometi tähele panewad võimalust möhda."

"Ja kui suur see võimalus on?" küsis suur tegelane põnewalt. "Kui palju miljoni dollari seisab selles äris?"

"Seda mina ei tea," tunnistas Machado.

"On see väljamaa kapital või võtate selle warandusest?" uuris Sotero Anebra.

"Ei tea!" põllas Antonio Machado kõrwale. "Mina ei tea enam, kui testament ütleb."

"Mis pärast saadawad ette võtjad minu juure egsndi, kes midagi ei tea!" ütles suur tegelane pahaselt. "Sa ilmad pildusid wälkust. Mis pärast ei tule teie direktor ise? Kii oleks see õige olnud. Minul peab enne otsuse tegemist asjast selge pilt olema. Mis suguse kindlustuse annate mulle, et seal asunduses midagi ei sünni, mis seaduse vastu läib?"

"Kümnetuhat kontot!" wastas Antonio Machado. "Wiistuhat lohe maksetam, teine pool poole aasta pärast, kui Brasilia walitus meid rahulikult on elada lastnud."

"Olgu!" ütles Sotero Anebra liihilise mõtlemise järele. "Olen nõus. Millal maksate raha?"

"Homme lõuna-ajal!" wastas Antonio Machado, kergemine hingama hatates.

Suur tegelane nõudis nüüd veel asunduse wälkimise elu üle seletusi. Antonio pidi neid kirjeldama. Ra kartpaadid äratasid mehe uudishimu.

"Need on wäga keerulised!" ütles Antonio Machado. "Neid paremine kirjeldada ma ei oska, selleks puudub mul tehnikalist ettevalmistust."

"Seda ma juba arvasin!" ütles Sotero Anebra. "Kas on see tõsi, et asunikud turjategijad on? Olete teie ka see? Kas olete selle inimestekoguga häid tagajärgi saanud?"

"Ühähäid!" kinnitas Antonio Machado. "Seni pole wähematti korratust ette tulnud."

"Ja need inimesed töötawad ilma piitsata?" hüüdis suur tegelane imestades. "See on tõeste imelik. Pärast tuleks nõu pidada, kas meie kõiki oma wangist Fernando Koronhasi ka ei peaks teile andma. Nad maksawad meile palju raha."

Sellega lõppes jutt ja Antonio Machado ruttas Libertade-hotelli tagasi, et Drollile ja Fritzile teatada, misju-gune tagajärg tal olnud.

"Esimene lahing on wõidetud!" hüüdis Droll ja hat-tas pantade abil rahaasju korda seadma.

Ulejäänud kapitali saatis ta Europasse, kuhu ta ka sõjamoona ja sõjamaterjali tellimised saatis. Ta tellis suur-tükidki. Kõik pidi Antwerpenisse kolku saadetama.

Järgmisel lõunal oli Sotero Anebral mitu kirjalikku tõendus, et ta warandus üle 5000 kontot oli kaswanud. Tema leidis selle asja üsna korras olewat, sest ta ei jätanud maa-asjade kõrwal oma asju talgi hooletusesse.

Siis laskis ta Hercilio Rodosi oma juure paluda.

"Ma olen asja üle teisele otjusele jõudnud!" ütles ta temale. "Olen otjusele jõudnud, et sellele turjategijate-gijate-asundusele ruttu peab ots tegema. Nende kullatae-wandus näib lõputa olewat ja see oleks patt Brasilia rahwa wastu, kui selle kulla neile jätaksime. Ministertum ei lahku mitte."

Hercilio Rodosi, ootamata pöördest üllatud, tõmmas kohe pliitist wälja ja hakkas Sotero Anebra kästust üles tähendama, sest suur tegelane nõudis oma käskude sõna-sõnalist täitmist.

"Kõigepealt on tarwis selle asunduse peamehi lahju-taks teha. Libertade-hotell piiratakse täna õffel ümber, mõlemad agendid wõetakse ilma tähelepanemist äretamata wangi ja saadetakse torpedopaadi peal Fernando Koron-hasse. Mina tahan, kui sellest midagi awalikuks tuleb, ise parlamendi ees laistata, sest Rio politsei ei tõlba. Meie ei wõi neid mehi enam usaldada, sest neil on kapitali liig palju käes. Nende wangiwõtmise abil awaldame asunduse juhatusse peale surwet. Wahest juudame juhid mere äärde meelitada. Ei tule nad ise, siis anname nad riigi ära-andmise pärast lohtu kätte. Saatke mõned politseinikud sinna, et wangistamine korralik oleks. Hakkawad mehed wastu, siis tõendab see, et meil tarwis on asundusesse sõ-jawäge saata. Kui tarwis, lähed üks osa sellest Trapajozi, teine Xingu mööda üles, nii et waenlane kahe tule wahetele jääb."

Kui Hercilio Rodosi nagu wõitja oma kabinetti astus, leidis ta teiste teadete hulgast oma kirjutuslaualt ka Ber-lini politsei teate, et anarhist Sebastian Droll warsti Riiose jõuab.

"Nummer kolm!" hüüdis ta rõwtsaste ja andis sekre-tärile õffiste wangistuste jaots tarwilikud käsud.

Fritz Blashte, kes ükewal korral elas, magas sel õffel wäga rahutult.

Kui katseistkimmend politseinikku testõffel Libertade-hotelli sisse tungisid, ärkas ta üles ja kuulatas üle trepi-täspuude alla totta. Ta kuulis Drolli all koridoris hirm-faste kiruwat ja Antonio Machado aitas teda selle juures. Üksed kisti lahki. Fritz Blashte märkas kohe, et asi ta-te-masse puutus. Ühe sammuga jooksis ta oma tuppa, lah-mas riided, raha, kirjad ja muud asjad kolku ja pögenes maja tšajafale katusele, kus ta kahe korfina wahel riided selga ajas.

Seljal ajal samapilgul, mil Sebastian Droll ja Antonio Machado ära wiidi, vonis Fritz Blashte naabrimaja katu-sele, mis hästi madalam oli. Weetoru laudu libises ta ühes

kõrwalises uulitsas maha. Kui ta parajaste ümber nurga keeras, nägi ta oma ees tuut politseinikku, kes wangist sadamasse wiisid.

Windi merewäearsenalisti mööda, kus üks torpedopaat kustutatud tuledega seisis. Minult tarwilik aur näis puu-duwat. Igatahes tehti katla alla tule.

"Ma protesteerin!" kuulis ta Drolli häält.

Antonio Machado ei protesterinud. Politseinikud la-dusid nendega laewalae alla.

Fritz andis tolliwahile jootraha ja küsis, kuhu reis läheb.

"Fernando Koronhasse!" oli wastus.

Kolm tundi hiljem astus Fritz Blashte teisel pool sa-damat paadist maha, jõudis raudteele ja kihutas warsti põhja poole. Victorlasti telegrafis ta Santarem Siioia Nevoeirole ja ko-le, milles ta Gontarpile wiimaseid sünd-must tähendamate sõnadega kirjeldas. Ta jõudis veel õn-nelikult kartpaatide peale.

XXV.

Sõjakulutus.

Waheajal ei olnud asunduses puhatud, waid minu seas oli ta lord Russel Belgia inženeri seltis jõe mööda alla jaadetud Apuhy kose juure traadita telegrafijaama sisse seadma.

"Trapajozi" ja "Xingu" seifid aida ees.

Fritz Blashte telegramm sattus kõige enne lord Rus-seli kätte.

"Araneetud!" kiristas ta wihaselt. "Need nadikaelad on neid Fernando Koronhasse wiinud. Meie peame nad wabastama! Muud ei jää meil üle!"

Ja ta hakkas Bogelsangiga läbirääkimist pidama.

Selle arust oli plaan kardetaw. Ta wõttis turjategi-jatejaare merekaardi kätte ja uuris maaleisaamise wõimalusi. Nad jõudsid otjusele, et asjast Fritz tulekuni mitte rääkida ja seni kõige jõuga traadita telegrafijaam sisse seada, et wõimalikult ruttu asundusega ühendusesse saada. Sest ilma wõimaluse lubata ei tahtnud ta Lord Russel asja ette wõtta. Sellejuures seifis liig palju mangu peal. Ja ta seletas Gontarpile kirjalikult, et wõimalik olla õffel saarele minna ja sealt enne hommitut jälle lahkuda, ilma et asunduse peale mingisugust kahlust langes.

Siis läksid kartpaadid teise traadita telegrafijaamaga Trapajozi mööda üles.

Lord Russel ja Bogelsang pidasid nüüd jaama üles-seadmise üle ndu. Aita mahutada nad teda ei wõinud, see oli juba tulekahju kartuse pärast wõimata. Ka oleks torni ehitamine, kust jaam laineid oleks wõinud üle kõige metsa saata, raskust teinud. Sellepärast läksid nad põlisesse metsa. Trapajozi jooks sünnitas siin terawa kolmweerand looga, mille testpaigas Apuhy kost seifis. Nad walisid nüüd seal hea koha. Autenne wõmmati kahe suure metsahigilase wahetele üles. Jõudu andis petroleumimootor. Mõned waadid petrooliumi toodi kohale. Kaks "Trapajozi" meest, kes telegrafeerida ostasid, saadeti sinna. Belgia inžener jäi ehtoija juhatajaks. Sefekti naine Susanna muhthes neile sülla.

Kui esimesed sädemed walgatafid, ilmus Fritz Blashte.

Lord Russel teretas teda sildamilikult ja läks tema selt-sis kohe Bogelsangi juure "Trapajozi" peale nõu pidama.

"Need Rio nadikaelad tahawad meile kõigest jõust krae wahetele tulla!" hüüdis Fritz. "Nemad meid enne rahule ei jätä, kui meie neile oleme oma soomustatud rusikaga nina peale annud. Mina hoian täieste Drolli poole."

"Mina ka!" hüüdis lord Russel waimustatult, niipea kui Fritz tale Drolli plaanid oli teada annud. "Nüüd peame nad igatahes wabastama. Ja nimelt kohe. Mina wõtan wastuuse oma peale."

"Aga mina mitte," ütles Bogelsang rahulikult.

"Aegpüks!" hüüdis Fritz pahaselt. "Kui ettewaatlikud oleme, ei saa keegi midagi tõendada. Droll ootab meid. Meie peame õnnetipu laudu maale minema. Kartpaatidel on see kerge asi."

(Järgneb.)

Wõitlus — terwise allikas.

Georg Zurich.

I.

Wõitlus on niisama wana kui inimesesugu. Juba wanal hallul ajal oli tema suure au sees, poliitikalisi küsimusi kui ka künigate walimisi otsustas tihti füüsilise jõud. Waidlemata kõige suurem ilmit hea, on terwis.*) Sellepärast peats igauhe püha tohus olema oma terwist edendada. Küsimus: Mil wiisil wõib oma terwist edendada? Wastus: Kehaliku harjutamise, s. o. spordi läbi. Need, kes liiga raskest tööd teewad, need ei etenda oma terwist, sest raske töö kurnab teha; teha wäljharjutamises on ainult sport.

Küsimus: Mis suguse spordi läbi? Wastus on lihtne, nimelt ainult selle spordi läbi, mis kõige rohkem jõudu edendab, arendab, taawatub, kosutab ja karastab. Sest, nagu juba ülemaal tähendatud: see sport, mis kõige rohkem kehajõudu karastab, kosutab ka kõige rohkem terwist. Mis sugune sport wastab kõige rohkem ülemaal tähendatud eesmärgile? Wastus: Ainult aina, ja weel kolmasford, aina wõitlus. On tuntud asi, et igauks oma isikliku waadet kõige digemaks peab. Ngu mina ei taba siin isiklisest seisust rääkida, waid lasen faktid iseene eest tõi tunnistada. Seeme sellepärast siis teiste sportide kohta ülemaate.

Wõtame kõigepealt sõudmise ja rattasõitmise.

Sõudmises etendab peaosa, ülemine kehaosa, kuna rattasõidus jälle alumine kehaosa mõduandew on. Peale selle mõjuwad nad selle läbi, et teha niihästi sõudmise (aerutamise) kui ka rattasõitmise puhul enam eht wähem küürus on, waga tahjulikult sõidare ja kopsu peale. Kui see nüüd ainus paha külg oleks, siis oleks see weel andeksantaw, aga weel üks teine palju tarbetawam paha on olemas. Nimelt, et seda sporti istudes aetaks, kusjuures pealmise teha raskus weel tuisfoontes kokku rõhub ja wereringjooksu takistab. Sga tehalit jõupingutus nõuab tugewamat wereringjooksu, eritiselt nendes elundites, kes kõige rohkem töötawud. Kui aga nüüd see teharaskus wesejoneed kokku rõhub ja nii waga tarwilikust saanud wärste wese juurdewool teharaskuse läbi raskendatud on, wereringjooksu nii siis lerratu, ja kui see eba loomulik seisuford tundidewiisi wältab, aastatelaupa seda spordiharu itta aetaks, siis ei jää ka arasteenitud tagajärg, mille poole need rekorditrid püüdnud, tulemata, nimelt: südamerikked.

Et see mitte minu isiklik arwamine ei ole teiste spordiharude tähtsuse kahandamiseks, lasen ma nüüd faktid enese eest rääkida. Kuda see siis tuleb, et mitte üks ainus kuulus rattasõitja, kuulus rekordijäger, niisama ta sõudja, kuigi ta oma kuulsuse tipul seista ei suuda, waid juba mõne aasta pärast „omaga walmis on,“ nagu spordi ilma siiskis on ütelda, kuna aga wõitlejad (maadlejad) endid oma kõige kõrgemal jõutipul 20—30 aastat hoida suudawad.

*) Terwis, kui seda sõna analüseerida, ei ole muud ühtigi kui jõud, terwis ja jõud käiwad käsikäes ja on taks teineteisest lahutamata mõistet. Edenduseks tähendan, et kui näit. inimene tugewamaks läheb, saab tema terwemaks, ja ümberpöördukt: läheb tema nõrgemaks, siis kaob ka tema terwis. Kui inimene näit. haigelt maas lamab — mitte weelkaasigi suu ärde tõsta ei jõua, mõne päewa pärast aga juba 20 naela tõsta jõuab, siis on tema tugewamaks ja ühtlasi ka terwemaks saanud. Sa (ümberpöördukt): kui inimene haigeks jääb, on tundemärgiks see, et tema oma jõudu kaotab. Jõud on terwise baromeeter, alusmüür ja kätwipind, sest jõud on terwis ja terwis on jõud, lahutamata sugulusesidemes mõistet. Esipso, inime ei wõi oma jõudu kaodata, i ma et terwis selle juures ei kannataks, ja ümberpöördukt. Inimene ei wõi mitte kehaliiklust tugewamaks minna, ilma et terwis sellejuures kaasa ei sammuts.

Siin ei ole mina nüüd mitte ainult teoreetilisult, waid ka faktidega nende spordiharude warjukülgi walgustanud, ja wotan nüüd kolmanda spordiharu: wehlemise (rapierimise), mis ka ühekülgne on, sest harjutatakse ainult üks käsi ja üks külg wälja [süsi töötaw], ja kui ta wabel teine käsi ka waga harjutatakse, on see itta wõrdlemisliiga wähe nende 200 lihatse kohta, mis inimesel olemas ja millede harjutamine ainult kosutab.

Süüppamine, käimine, skating, wõidujooks, tants, uisuja suujajooks on muidu kehale waga head spordiharud, aga ka nemad on ühekülgsed ja harjutawad ainult jalgu ja kopsu. Wõi mis jooksmissesse puutub, siis on ju natuke joošta, kehale waga kasulik, aga seda erialaks wõtta, aasta-aastalt harjutada ja tundidewiisi joošta, see pörutab teha, ja ergutawa sedawõrd, et seda juba enam terwisliselt ei wõi pidada.

Terwislisem ülemaalnimetatud spordiharudest on ujumine, aga paljas ujumine üksi ei arenda nii teha kui maadlemine ja ei sea ta kehale niisuguseid nõudeid kui maadlemine. Kuid see ei ole weel ainute maadluse hea külg, waid maadlusele wõib igalpool ja igal aastajal anduda, ujumisele, uisujooksule jne. aga mitte.

Jääb järele weel poksimine. Digust kelba, ei olegi poksimine sport. Sest sport on selle tarwis, et teha arendada, pots aga on teha wigastamine, eht ofsetohe „teise mahalaõmine“. Sedafama wõib täie õigusega ka „dshuidhitu“ kohta öelda. Wõib ju ka poksimist mõistlikult, ilma et teisi maha löüa, harjutada, siiski aga peab üttema, et poksimine üksluine on ja rohkem ülemiss tehaosa (teret) arendab kui alkeha.

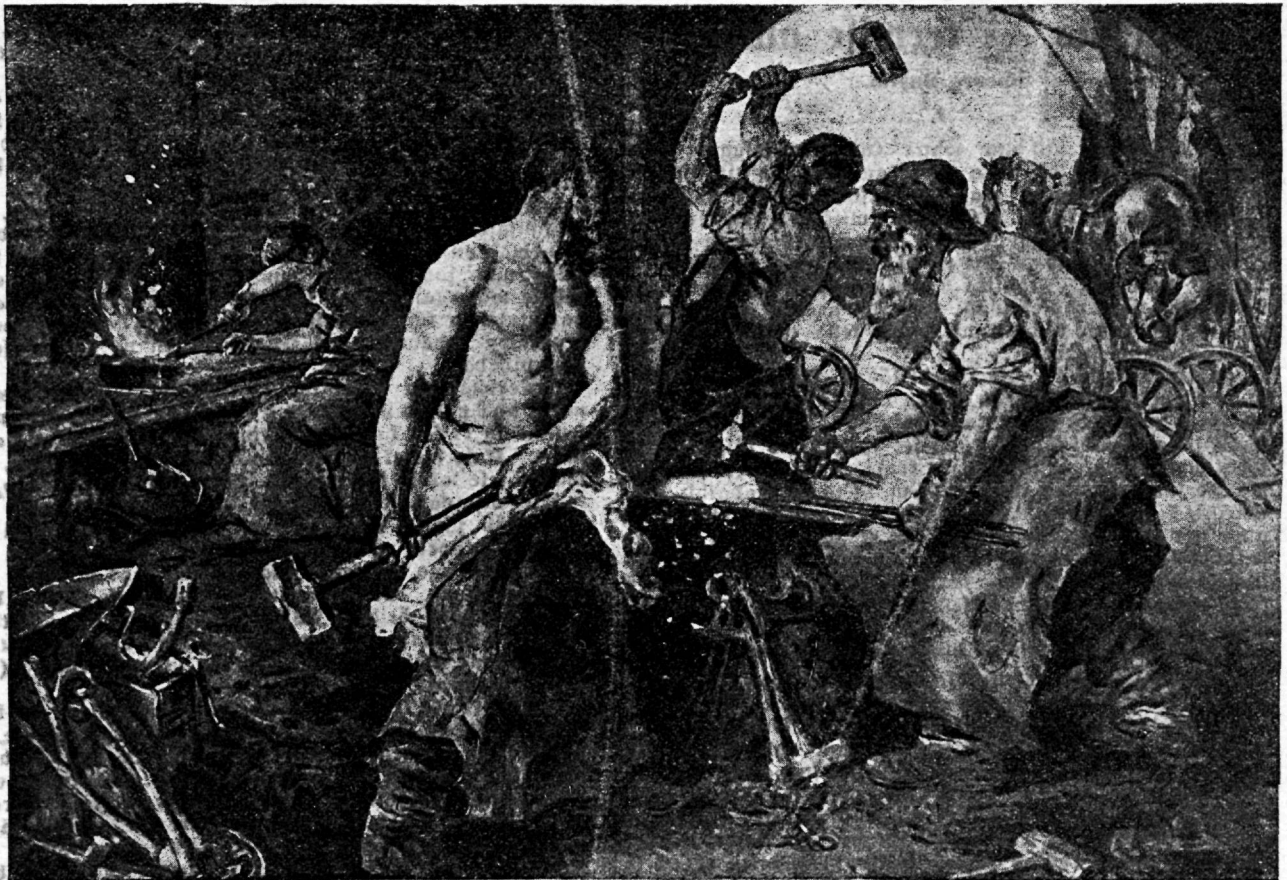
Üleüldised teharjutused ja wõimlemine on kehale waga kasulikud, niisama ka kergete pommide töstmine, raskedüstil ja aparatibel turnimine, kuid ka siin leidub oma warjukülgi, nimelt peitub siin hädaoht, et inimene ennast ainult selles harjutama hakkab, mis temal kõige paremine õnnestab, ja auahnus teeb ta wärstigi rekordijägeriks. Siiglasammudega jõuab ta niisugustes eriharjutustes edasi, teatud lihastejalgalad edenevad tal teiste kulul, mis hoolitusesse jäetakse, tugewaks, kuid selle tagajärg on teha ühtlaset (tõtkud:ata) edenemine, ja see toob omalt poolt eba loomuliku wereringjooksu kaasa, mille wiimase tagajärjeks aastate pärast — südamerikke on.

Teoreetilisult olen ma nüüd nende spordiharude warjukülgi ilmsile toonud, aga et mitte arwamine ei teliks, nagu oleks see minu oma isiklik arwamine, lasen jällegi faktid oma eest kõneleda: juba ainus pill nende spordiharude ehtajate peale üttele meile, et abrohabil jämedad: reied on, mis tal ülemiss tehaosa (tere) kulul edenenud, kuna reti, rõngaste, trapetsi kunstnitul jälle tere jalgade kulul rohkem wälja arenenud on. Wõi wõtame rasketalaalu jõuangelase: on ta parematäe-meeks, siis on tal parem käsi tugewamate lihastega kui pahem, ja ümberpöördukt: on ta pahematäe-meeks, siis on tal see käsi parema täe kulul arenenud. Kui ta oma jalgu on eritiselt harjutanud wõi kaela, siis on tal küll need kehaosad märksa koguunud, aga itkagi teiste kulul. Sellepärast tekitab see sagedaste muljet, et gümnaastiker mitte oma koiwadel ei seisa, waid wõerad jalad omale soetanud on, kuna akrobat jälle nagu omale mõne teise teha üürinud oleks. Teiste sõnodega: ühtluset, tõtkudlata teha ehitus, mille tagajärjeks lorratu wereringjooks ja — südamerikked.

Kokku wõttes olen ma sellega ütelda tahtnud, et 1) kõigil siin nimetatud spordiharudel oma warjuküljed on, ja 2) ükski nendest lihastelawa nõnda ei kõwenda kui maadlemine.

Lihastelawa kõwendamine aga tähendab jõudu, ja jõud on — terwis, nagu alguses juba ütlesin.

Kellele ülemaaltoodud wastuwaidlemata tõendustest ei jaktu, ja kes eht weel arwab, nagu annaks mõni teine spordiharu rohkem jõudu, sellele soowitan ma: kujukage enefele ette teisi spordimehi — akrobatit, gümnaastikerit, jooksjaid, uujaid jne. — ja wõrdelgu neid 100 maadlejaga. Juba pealiskaudne ülewaade tõendab temale, et kõige nõrgem maadleja juba tugewam paistab olemat kui kõige tugewam spordimees. Ja kes selle juures weel kahtleb, pangu

Sepapajas.

neid spordimehi omavahel võistlema eht mõnda rasket asja landma, küll ta siis näeb, et kõige nõrgem maadleja teistest spordimeestest iltagi igatpidi kõige tugevam on.

Maadlemisel ei ole mitte ühte nendest varjulügedest, mis teistel spordiharudel, isäranis oga mitte spetsialiseerimise hädaohtu, sest maadleja ei arenda ennast mitte nii kudas ta ise tahab, vaid tema vastane aitab teda ta selles asjas. Kui näit. maadlejal nõrkt kael on, siis saavad tema vastased tobe sellest aru ja halastamata rebitakse ja tirtatje teda nüüd — mahapanemise mõttega — laelast, seni kui see n. n. „nõrgem toht“ aegamisi tugevamaks läheb ja tal, järelikult, enam seda nõrka tohta ei ole. See aga annab ühtlase, lohkutudalise lehaehituse, järelikult — korramõdulise wereringijootsu.

Wanaõna ütleb, et „sõber liidab sind, aga waenlane näitab sulle sinu varjulügi“, mis sul eneslegi veel tundmata, ja aitab neid parandada. See on ka see, mis maadlemisele rüütliku helgi (ehv. leresque) annab.

Waatamata nende heade tülgede peale, mis maadlemisel — teiste spordiharude wastandina — terwise ja spordi seisutuhalt on, patub ta üptiasi ka ilutundmise waatekohalt hoopis teist mõnu.

Kui näit. võidusõitmine jalgrattal, uistubel, võidujumine jne. võtta, näeme, et neil kõigil ainult üks eesmärk on, mille poole nad püüawad, nimelt: efimesena eesmärgile jõuda. See on filmale wäsitam, üskluine. Maadlemises selle wastu ei ole mitte see wõitja, kes kõige karmem wõitneb, ka mitte see ei ole tähtis, kes ja kudas wistab, wõi kes kõige tugevam on eht kõige rohkem wastu peab, waid kõit need mitmetelised kallaleringimised, kaitfed, wastutungimised, waimurikkad kombinatsioonid, wõtted.

Kõikselt filmamõnuks ja kõikselt rõemuks iga kunstnikule ja iga inimesele on waadata, kudas tats tugewat wastast wõidupärja pärast võistlewad.

See on tahe ideale lehaehitusega gladiatori lehaosade esteetiline, elastiline, korramõdulik ühtepaendumine. Kord lituwad nad wa-tamisi, kord tõulawad üksteist eemale, siis targawad jälle üksteisest lahtu. Wälgufarnase kiirulega üksteisele järgnewad wõtted wahelduwad kui lüüid lõpmata abelas, kusjuures iga ütsil wõtte oma mitmetjugu teijendites, peenustes [niianssides, finessides] jällegi ielaadiline on, teoretilise täpipealsusega ja ekfimatalt tehtatje, mitte ainult selleks, et wastasele põhjust anda selle wõi teise seijangu wõtmiseks, waid et temale ka matematikalise täpipealsusega iga läänatut peale sundida. See on otse inimtehawäleduse ja osawuse paraad, — kus kombinatsioonid ja wastukombinatsioonid, kallaleringimised ja wastutungimised ülewoolama loomuanni allikast nagu ifeenest tulewad, nagu purstaeuwust, mis jälle omalorda publikumi filmale mõnuks ja wahe dustritas on waadata, foguni mitte nii üskluine ja waimuaber nagu teistes spordiharudes.

Sellega ei taha ma spordi poolehoidjaid nende armsamatest spordiliitidest foguni mitte eemal hoida, sest kõige tulusam sport on iltagi igatõhele see sport, mis temale kõige armsam ja seaijuures kõige lohasem. Iga sport wärskendab leha ja waimu, kui teda mõedulalt aetakse. Niisama nagu palju teest Rooma wiiswad, ja niisama, nagu iga uik igatõht taewa wiib, on lugu ka spordiga. Wõi nagu Friedrich Suur ütles: „igatõht saab oma moodi õndfats“ ja „igatõhel olgu oma lõbu.“ Mis ma aga

ütelda, iseäranis rõhutada tahtsin, see on: maadlemine annob, teiste spordiharude wastandina, kõige rohkem tugewust ja kindlustab korramõduliku tehaehituse.

Maadlemise kunstniku ja maadleja wahel on hiiglasuur wahel. Mitte igakuks ei ole maadleja, kes ennast maadlejaks sõimab, niisama nagu igakuks laulja ei ole, kes ennast lauljaks nimetab. Maadleja, sõna tõsises mõttes, on ainult see, kes noorest põlwest peale oma teha ramitseb ja eluwisi poolest kõige tarstem. Juba noores põlwes ennast spordile pühendada on sellepärast tähtis, et teha siis arenemise (kaswu) ajajärgus on ja temale ainult siis soovitava tuju mõib anda.

"Igaüks on oma õnne sepp!" Aga rauda mõib ainult nii laua taguda ja temale soovitud tuju anda, kuni ta palaw on. Otselul me juba jahtunud rauate enam oma tahtmise järele tuju ei saa anda, niisama on ta täiskaswanud teoa ümberwormimine — hilats jäänud.

Nagu juba öeldud, peab harjutamist (Training) noores eas alustama, et alusmüüri ja juhtööri terve eluaja jaoks mõita. Noores eas on lihtmed weel paenduvad ja sooned, idembooned, kops, süda, mis muud ei ole kui lihaks, ja need elundid haruwad aegamisi terkiwate jõupingutustega, peawad nendega sammu ja saawad järgendatud nduetele täielikult wastawaks, mille läbi kõil südamewad, kopulatenemised ja muud rikked hoopis kõrwaldatakse.

Selle kõige peatingimiseks on kainus, eemalhoimmine alkoholist, "neudest", tubatati; ülebea kõige tarstem eluwits"). Nüüd aga küsib mõi arwab nii mõnigi austatud lugeja, et sellel mõi teisel maadlejal ometi üdame mõi teiste elundite rikked on olemas. Siin pean ma jällegi kordama, et mitte iga maadleja spordimees ei ole, nii nagu mina seda mõistan, woid asjaarmastaja, juhusline maadleja. Rohitute liidusti ei peaks sellepärast mitte spordi süüts ajama.

Pajud nendest on juhuslikud maadlejad, kes end liiga hilja spordile pühendanud, nimelt siis, kui teha juba walmunud, tindlasse wormi walatud on, mida enam muuta ei saa. Mul ei ole küll wiist waja eriti rõhutada ja allakriipsutada, et nende teha ühes elunditega uutele, erakordsetele nõuetele enam ei wasta. Seda enam, et nad nüüd tulise kirurufega seda kätte püüawad saada, mis noores eas tegemata jäänud. See enese tagapiitutamise teeb aga rohkem kahju kui kasu ja selles seisab idu kõigiks tulewasteks elunditeriketeks, mis nad ise omale otfinud.

Niisama on nende töb, spordi seisukohalt wadates, taunis wäärutseta, peenem teoria puubub neil, nad maadlewad just nii, nagu luud-lihtmed neil kaswanud ja pahmawad puhtaid õlgi. Sagedaste ei suuta nad oma

*) Kuid see ei ole weel ainuke paha. Tuleb ette, et maadleja, kui ta omale oma eluwitses juba kuulsa nime on teinud", ennast üle annab õgimisele, praasimisele, kiimalusele ja muudele halbtustele. Selle asemel nüüd, et teha peale maadlemise jõupingutusi tarwilikku puhtust anda, tuistab ta sagedaste wiinaga ja tubatawinguga rammestatud ruumides öb läbi.

Alkoholi kahjulikkus on igatihel teada, nii et mul seda iseäraloiti seletada küll wiist waja ei ole, tahaksin ainult nii palju tähendada, et teda täie digusega "kuradi werets" nimetatatse. Aludis wast eht on see, et siin wanemate patud rohkem kui kormandale ja neljandale põlwele taotatse. Kõige selgemine tõendab meil seda Sürgi maadlejate ilma kuulus püüwus. Nendelt nõuab nende ust kainust. Isegi kui meie Europa maadlejad ei joo mõi nende isad joonud ei ole, leidub siiski nende esivanemate reast mõnigi, kellel eratorrane janu on olnud, omale liiga palju hea on maitseada lastnud, ja sagedaste järeldõlematalt, järeltulewa soo kulul, mõne napju üle "paraja mõedu" on teinud, mitte "terwiets", waid nuhtluseks ja häwinemiseks. Selle wastu on Sürgi rahwas korani seaduse põhjal Sedisrafi (Rubamedi põgenemine Mekka Medinasse a. 622 p. Kr.) saadik alkoholist kristallipuhast ja ei ole oma werd sellega mitte mürgitanud.

põhjendamata liigutuste üle iseendalegi aru anda, wehiwad segaselt ja plaanitalt õhus ringi, otsetul tahaksid käreid püüda. Jah, kellel midagi peas pole, peaks seda wähe-malt täies ja jalgades olema. Lõbupakkumise asemel piinawad nad ainult oma "kunstiga" halatiemiewäärt publikumi. Isejand anna neile andeks, sest nad ei tea, mis nad teemad."

Peale selle suudawad nendest ainu t wähesed nendele eluwitsatustele wastu panna, mis eritielt see eluwits taasa toob. Suurem osa nendest spordijõngritest komistab sellel oktsalisel teel, langes tokku ja kaob niisama ruttu ja kuulufeta nätelawalt, nagu ta siina tertinud: on, otsetul langedu täht: helgib koraks, ja on siis kätunud.

Siin seisab Hertules teeahmel: Ühelpool meelita-wad teha ilma õbud kuristikku, teiselt poolt awaneb tee, mis eht küll oktsaline, siiski aga sportlikule surematufete wiib. (Särgneb)

Weenuse seep.

Uda von Lantwitz istus oma kirjutusklauda ääres ja lastis sulle üle paderi lennata. Nii istus ta iga enne-õunat, et ufinufega ta suda, mis tal annet puudus. Ta ei olnud kuulsus, aga ta kirjelduusi ja uubisjutte loeti heameelega. Noorete kirjaniku elundustafiwad nad taunis tena sisetuleku. Uda ema, polkonnitu lest, ei olnud küt-re eluwitstega küll üsna nõus, see ei olnud tema arwates küllalt seisufetohane, raha eest kirjutada. Kui aga hono-rarid õige tarwilikult muutufid, leppis ta wiimats sellega. Uda oli õnnelik, et ta nii palju teenis, kui oma elami-seks tarwitas. Ilma oma alandiitu andeta oletaks ta jun-nitub olnud sehtõdamina wõraste hulka minema. Me-hele minna ei olnud tema jaoks enam mõde.dam. Wae-seks jäänud aadelineiu ei kaalu enam midagi. Seda enam et emal wõimalik ei olnud suurt korterit pidada.

Uda von Lantwitz istus täna, nii kui alati, kirjutusklauda ääres, kui ema sise tui ja temale kinnitatud kirja andis: "Waata Uda, siia on sulle üks kinnitatud kiri lõhnadliide ja seebiwabritu poolt — mis nad sinust ometi tahawad?"

"Küllap näeme, mamma." Uda waatas kirja ja awas ta siis täis põnewust. Eugemise juures muutus ta kord punaseks, kord kahwatuks ja hüüdis siis:

"Mamma, see on üks hirmus lugu! Mõtle ometi, see äri tahab mind kohtusse kaebata — ma olla ühes oma kirjelduses nende äri kahjulik olnud. Kuula, mis nad kirjutawad:

Neiu Uda von Lantwitz R . . . s. Teie olete Übelheid von Lanzeni nime all skizze "Maria õnn" awaidanud, milles Teie meie seaduslikult kaitstud seepi mõjuwasaena kujutate. Kirjelduses on öeldud: "Mõtata taksus Marta kuulja Weenuse seebi abil oma nägu wärskendada, kuid sama mõjuta oli see kui muud sellesarnased seebid ja pulbrid." Nende sõnadega wähendate Teid meie Weenuse seebi wäär-tust ja meie oleme sunnitud Teid sellest meie tul-wa kahju eest wastutufele mõtma, kui Teie mitte nõus ei ole mõnedes meie pooit määratud ajaleh-tedes teatama, et Teil mingifugust haawawat plaani ega nõu ei olnud. Teadaande tulud kannate muidugi Teie. Meie jätame esialgu waba tege-wusewoli. Ootame Teilt peatset wastust, muidu oleme sunnitud oma digusti kohtuteel kaitsema.

Uupallikult

Sulius Krohn ja pärijad.

Uda wiskas sügawa ohlega kirja lauale ja pühkis pi-saraid filmist. Wana polkonnitu proua oli pea lange põlgutusest ja wärinad kaisiwad tal üle teha.

"Waata nüüd", ütles ta — kas ma ei ütelnud itka, et see kritfeldamine midagi wäärt ei ole. Nüüd on õnne-tus täes. Profress! Ja siina. von Lantwitz, kohtupinkidel!"

Rui ei ole kroonut, ei ole ka kroonulohta, ja siis ei wea ka see terve elu enam.

„Austatud preili, praegusel jõupingutuse ajajärgul on harwa sarnast pehmet walget must-
tulatuuri leiba, kui teil.“

„Seda rohkem teie sarnaseid, tühjade taskudega lahtilastud ametnikka!“

„Ah mamma, jäta etteheited! Mis wõin ma siis pa-
rata. Ma ei wõinud aimatagi et Weenuse seep üleüldse
olemas on, mõtlefin ainult selle nime nii wälja. Ühest
niisugusest äriisest ettevõttest ei tea ma midagi. See on
kole! Kui ma siis weel mitmes lehes teatama pean,
maksab see ilkagi hulga raha, ja kes teab, mis nad lõpuks
weel kõik nõuawad. Siis pean ma weel lohe wastama,
muidu on mul lohtuga tegemist!“

Raiselik hirm lohtu ja kõge eest, mis sellega ühen-
duses, waldas Udat ja wana prouat. Wiimane läis ra-
hufult koos edasi-tagasi, kuna Uda tõwaste nuukfus.
Wiimaks tuli tale hea mõte. „Meie peatšime mõnelt
advokatilt nõu küsimo, mammale,“ hüüdis ta, pi araid
kuwatades. Wana proua jäi seisma ja tõmmas süga-
waste hinge: „Ah ja, advokati juure, see on hea nõu.
Mine nüüd ruttu, laps, kui sa ruttu ei wasta, kaebawad
nad meid lohtusse.“ Uda kuwatatas taskurätikuga filmad,
mamma läi tale kübara ja mantli ning ta pani ennast
riidesse. Juba oli tal ufse käepide pihus, kui mamma
küsis: „misjuguse advokati juure lähed sa? Meie oleme
siin wõerad ja meile ei ole siin weel advokati tarwis ol-
nud? Oh Sumal, kui õnnis isa seda teaks!“

Uda tõrjus pisarad tagasi, mis tal jälle tulema kip-
pustid ja ütles: „Lähem esimene parema juure. Rohe
siin nurga taga on ju paar nädalat üks siit üks pand-
dud: Dr. Aron, advokat. Ma tulen nii ruttu tagasi kui
wõimalik, mammale.“ Põtsuwa südamega läis ta trepist
üllesse, kus teisel korral advokat Aroni wastuwõtmise tu-
ba oli. Uge piatati peale ufsele oli kirjutatud: mitte ko-
putada. Uda wõjutas ufse lahti ja oli ühes tühjas mõ-
nede toolidega täidetud ruumis. Inetu kurjategija tund-
mus rufus teda, waewalt wõis ta noorele mehele, kes
lõrwaltoast tuli ja tema soowide järele küsis. wastata.
Suure waewaga surus ta wälja: „Ma tahaksin herra ad-
wokatiga kõnelema, kui võimalik on.“ Noormees naera-
tas wähe pilkawalt: „O ja, on küll. Olge nii head.“

Läbi teise ruumi, wiististe kirjutustuba, jõudis Uda
kõigepühamaasse. Üks noor herra wõttis teda wiisaka kumar-
dusega wastu. Uda heitis terawa pilgu digusteadlase
peale ja, kuna ta ju enne punane oli, läis ta nüüd weel
punasemaks. Taewas, see oli ju sama herra, kes tale ju
paar nädalat uulitsal tihti wastu tulnud, ja teda igatord

uurimalt huwitusega waadelnud oli. Ja Uda — no ja —
ta oli igatord rõdemustanud, kui ta kuu laugel nähtawale
ilmus. Tema hallrohelst palitot ja laia wiitlubarat tun-
dis ta wäga hästi. Selle isandega tulufstuttawaks saada,
oli ta tihti mõtelnud. Ja nüüd seisis ta tema ees, ja temale
piti ta oma häda kaebama! Advokatil näis nähtawalt
raсте olema, ametlikku tooni alal hoida. Uda siisseastumi-
sel oli terve naerujoon üle ta näo lennanud, nüüd algas
ta wiisakalt: „Teie soowite minu nõu ja abi, armuline
preili? Olge head, wõtke istet.“ Uda oli õnnelik, et istuda
wõis, külmajoad jootiwad tal üle teha. „Jah, doktor,
ma tarwitan teie abi. Mu nimi on Uda von Lankwitz,
kirjutan wältselt — nowellid, fulejonistused — warjunime
Abelheid von Laukeni nime all. Ah ei, doktor, ma tahan
siiski otsesohene olla. Seft saadit, kui mu isa juri — sel-
lest on nüüd juba kolm aastat — olen ma sunnitud ise-
omale leiba teenima. Jsa oli polkownik ja temal oli hea
sissetulet, nüüd kaftan ma oma wältselt annet nii hästi
kui see lähed. Mamma oli esitets selle wastu, kuid lõpuks
harjus ta sellega, ja kõik läis meil hästi. Runi täna!“

„Ah, mis siis täna juhtunud on?“
„Ah midagi hirmsat, doktor! Olge head, lugege seda
kirja. Ma olin esitets päris nõuta, tulin siis aga hea mõtte
peale, mõnelt digusteadlaseft nõu küsima, ja ma tulin esimese
parema juure.“

Dr. Aron naeris lustiliselt: „Esimene juure, see on
õige. Ma elan õige teie ligdal —“

„Teie teate, kus mina —“
„Aga muidugi, preili Lankwitz — meie oleme ju pea-
aegu naabrid, kuigi ümber nurga. Nii, esimene juure, see
on fakt. Kas ka parema teistest, see on weel küsitaw. Aga
üks edu on mul tingimata. Mul on aega, õige palju aega
teie asja jaoks. Teie olete dieti minu esimene abitarwi-
taja, preili Lankwitz. Ja nüüd, olge head, lähme asja juure,
teie lubate, et ma teie kirja loen.“

Uda uuris põnewusega advokati näojooni, nutt kippus
tal jälle kurtu, seft et dr. Aron nägi õige tšfine wälja.
Lugemist lõpetades, ütles ta: „Ja preili Lankwitz, teie
asjas on mul waewalt au ja kuulsust loota.“

„Kas asi tõeste nii halb on? Ja ma ei tea sugugi
omal süüdi olewat. Ma ei wõinud aimatagi, et Weenuse
seepi üleüldse olemas on — oh taewas —“

Üks wälte kelm.

Sabas.

Hommilusel waral tunnil
tühjas kõhus mul
karjusid nii nälfasunnil
kuradid, mis hull. . .

Seisan werstalisest sabas,
nagu unenäos,
igapäewast leiba saamas,
leitwalaart mul peos. . .

Juba tung'wad tihemine
poe ulse pool'.
Warsti, muudkui fise mine
ja siis — leib ja sool!!

Täis sõõn kõhu, tõuseb tuju,
laulu algan ma.
Nii siis sõõn, et kas wõi pugu
rebeneb wast ka!

Korruga mul aga nätku
õeldaks: Lagasi!
Leib on otsjas. „Хлебъ нѣтъ...“
Sõõ wõi näppust! . . .

Lootus langeb õhtutunnil,
tühjas kõhus mul
karjutwad nii nälfasunnil
kuradid, mis hull! . .

Jnts.

Pruut: „Eks ju, kallim, kui mõnus tundmus on, kui süda nii kiirelt tuisub?“
Peigmees (noor arst, tafa neuu läit wõttes): „Kõigest 72 lorda minutis, ja
sa räägid weel kiirest südametulsumisest! Waiti, petis!“

„Ei ole midagi. Niisuguseid nõuduisti ignoreerime
lihtsalt, jätame nad tähele pa'emata. Üri nõudel puudub
iga juridiline alus. Kui lubate, wõtan ma siiski wastuje
kirjutamise nendele Weenusse seebi wabrikantidele oma peale.
Sarmilist see ei ole, kuid mõjub eht teie rahustamiseks kaasa.“
„Ah ja, tehke seda, doktor! See on igatahes kindlam
ja parem. Ah, kui õnnelik ma olen! Ja mamma, kes selle
asja üle nii ärritatud sai! Ma pean ruttama, et talle
häid sõnumeid wiia. Alga olete teie tõeste kindel selle
peale, et mul midagi karta ei o'e?“

„Mistlik muret, preili. Aljast ei telti teile mis'isugust
halba, selle eest wastutan mina.“

„Sumal tänatud! Ja —“ Uda punastas jällegi —
„tohin ma küsida — ma mõtlen — mida ma teile wõlgu olen?“

„Wabandage, preili. Alja eest, mida ma asjaks nime-
tada ei wõi, ei saa ma ju ometi matju wõtta.“

„Dean siis teie wõlglofeks jääma —“
„Sellest ei tule midagi wälja. Lubage mulle parem,

et ma lähematel päewadel, ütksõid kas „Julius Krohnu ja
pärijad“ wastab wõi mitte, teie juures tõlistada ja
teie mamma terwise järele küsida wõin. Wahest eht on
see ärri us ta peale halwalt mõjunud?“

Näis, nagu ei peaks Uda täna muud teha oslama, kui
punastada. Alga see tegi teda meeldiwamaks. Tafa ütles
ta: „Olge igal ajal terve tulemast, doktor.“

Paar nädalat hiljem olid Uda von Lankwitz ja Dr.
jur. Aron õnnelik paar. Weenusse seep ei parandanud küll
Udelheid von Lanteni jutu peategelase nägu, aga abielu
austajana on tal suur mõju. Julius Krohnu oma päri-
jatega wõib selle peale uhke olla ja, kui see üleüldiselt
tuttawaks saab, wõib nende äril tulewit olla . . .

Am.

Meie Matsi järgmine (175.) nummer ilmub
23. detsembril.

Ule piiri.

„Nüüd oleme esimeseft kattjekraawist üle.“

„O, oh?“

„No kas sa haisu ei tunne. Need on jü Weie kattjekraawid. mis koeragi tinnit ei pea.“

„Siis ei oleks see sõda!“

Sojamehe jutustus.

„Waata, waata — wõi juba tagasi! Roh, kuidas läks? Mis sõjast ta uudist kuulda?“

„Niisama, mis seal nüüd uudist wõi! Väks ta päewast-päewa, nagu sõjas ilka, waatab aga, kuidas päewa õhtule ja õõ hommitule saad. Nälgida saad ta, nii et just nuri-feda ei tohi. Ja muudu lähed ta päris lenaste, kui hing jees pääsib. Kuhu ja ilka oma naha seest jootjed! Tänad wahest jumalat, et luud-liikmed terwed, ja tõulad aga jälle edasi. Kui lord sinu tätte tuleb magama heita, wistob ennast kraawi pöhja, ja küps ongi.“

„Palja maa peale?“

„Ei, meil seal ilka kõit korralikult sisse seatud. Ei ole sul enefel mingit muret. Kui wihma sajab, nõrgub weft kraawi pöhja ja, kui sa nüüd pilaki heidad, tunned enefe kui julepatjus lamama, ja ega see konti riku! Leotab ainult ju kuitwanud luulikmeid ja wärstendab nõtra ihu. Mõnikord juhtub päris õnnets olema, kui kogemata kuitwanud leiwajuralas taskus on olnud, sest siis on ta sul hommitul kui matfi jahupudru, mida wist koeragi ei sõõ, aga seal — tänad õnne, et selleks torrats hamba ja õuualu piinast pääsefid.“

„No mis häält ja teed! Wõi niisugune ongi see sõda? Küll teid suri siis seal rohlem kraawi- kui kuulijurma?“

„Kellel seal aega surra, igalähel oma elu armas, katju kui minema saad.“

„Saigemajasje?“

„Wõi haigemajasje! Kus need sind ootawad! Meie liinil neid tarwis ei olnud, sest — meil ei olnud haigeid — meil oli ainult lahke fortli soldatfi: ühed, kes endis wangi andfid, ja teised, kes strateegiliselt taganedes — „родина“ poole Abawad.“

„Uga sul ju rist rinnas?“

„Oma lolluse eest, inimene teeb ta wahest rumalust; pistfin lord pea üle kraawi ääre, ja läes ta olgi.“

„Mii kergeste?“

„Jah, mis seal siis weel waja! Ütlefin, et kedagi ei näe — ja wõste ei näinud ta kedagi, sest sel korral olid kolepimedad sügisõõd ja wihma kallas kui toobriga. Sel korral ei julgenud keegi plüssi siliu alt wälja wõtta, olgu siis oma mess wõi waenlane, see oleks lohe weftpüüfiks

Naiste wabaduse ohwrid.

Nüüd on naine mehe pea, mees see olgu naisel hea. Kes ei usu, eks see näe, et on wabadus meil läe!

Wabadus on lahele, Gestätt enamlastele ja Riis kõigi naistele.

Ah, need õnnatumad mehed langewad kui koltund lehed, wärisewad, wabisewad, naiste läe all kõdunewad piinarikka surmale, ohwriks — wabadusele!

H. V—x.

muutunud — ja katju fina lord weftpüüfiga pauku teha, kui seda kroonupüüfagagi ei saa.“

„Di helweti! Mina kujutafin enefele sõda koguni teftite ette.“

„Ette wõib ju kujutada, aga mitte teha. Ja millega ja teed? Ja mis jaoks? Arwad, et raswa lähed? Ei, fina jaa seal paksuts minna, selle eest muretsewad juba teised kodu.“

„Mis seal nüüd teised wõi. — Wõi nii oli siis sinu sõjakäit? — Jaah. . . Roh, mis sa nüüd kawatjed ette wõtta?“

„Mõtlesin tillufeselt hangeldama hakata: tubata, pa-berossidega ja muu pudi-padiga, mis pihtu puutub. Kõige enne arwafin sooja pesu maha müüa, naist, lapsi ilka ära toita jõuan, saamad ju ta hulga peale ühes emaga ligi sada rubla abiraha.“

„See jääb muidugi nüüd ära, kui sa enam soldat ei ole?“

„Kes seda ütles? Mina jään sõjameeste firja edast, ega ma loll ole! Kõit teised teewad, ja mina peatfin see narr olema, kes raha põlgab?! Ei, seda ma ei mõtlegi teha. Siis ei oleks see enam kellegi sõda, waid kroonu ninapidi wedamine.“

H. Vx.

Sojameeste terwitused.

Terwitame kõiki kodumaalasi, iseäranis neiufi, ja palume nendega igawuse pärast, mis meil alaline küllaline on, kirjawahetust.

Alupallikult Eesti sõjamehed Hendrik Hendrikson, Jakob Hendrikson, Julius Hendrikson, A. Reets, J. Lomp, J. Martinson, J. Wirru, W. Tammit, A. Tammeots, J. Siral, J. Kaplur, R. Kõre, P. Saarepere, J. Jaska, J. Pauermann, A. Kolais, A. Silmer, J. Rose, A. Koppel, S. Suud-r, W. Mihtelson, R. Ruul, A. Paulmann, P. Peets, J. Libe, S. Steinberg, R. Meiel.

19. novembril. 1917.

1-ый Эстонский полкъ. 10 рота.

Uus lahtlus.

Meil mehi on...

Meil mehi on, kes walmis
pihta andma,
Kas tulgu sõda duemärawas!
Meil mehi on, kes walmis iket
landma,
Kui wõeras wõim on teda käs-
timas.

Meil mehi on, kes lehtes
kisa teemab,
Et rahwafasu ainult püüawad.
Meil mehi on, kes oma punga
käitwad
Ja oma isa, ema rõõwivad.

Meil mehi on, neid mehi on
meil palju.
Kuid pole meest, kes suudaks
taguda:
Üht mõela orjatele, — et nad
kajju,
Mis rõhub neid, wõiks ära
purusta!
6. XII. 1917. S. Bg.

Rahaga — rahata.

Rahaga ja rahata,
on nüüd wilets elada.

Da sul mõni kopik raha,
oleb burshui, teda maha
karjutakse igalpool.

Oled aga rahata —
burshui sabarakk ja,
eldaks sulle igal a'al.

28. XI 1917. —Kikki—

Meiu: „Radriorusse wõite mind pealegi saata, kui just soowite!“
Kawaler (endamisi): „Paagan teab, kui ta eht anarhist ei ole — wiib
nurga taha, wõtab wiimased püüfid ära, ja mine tee siis selget, et sul püüfid
olid!“

Uus ministerium.

Sõfine lugu Pudrupaja riigist.

Pudrupaja riig's hatati uut ministeriumi kolkku
seadma.

Sull tähtsaid riigiesitajaid ja mitteesitajaid seisis wa-
litsufehoones loos ja pidas nõu, teda ministritets panna.

Parajaste oli rahaministri walimine küsil

„Rassahoidja Wäitepung oleks paras selle koha peale,“
andis leegi nõu.

„Ei, tema ei tõlba,“ wastas teine. „Ta on küll kõige
oma eluaja rahaga tegemist teinud, aga riiklaks pole ta siiski
saanud. . . Kudas ootab ta siis riiki ritastada.“

Ra teised jäid selle tõenduslega nõusse.

„Keda siis panna?“

Wiimaks tuli kellegile midagi meelde.

„Paneme salamängumaja wõidaja Rülgiija. Tema on
ka rahaasjandusega tuttaw ja teab kõi wigurid ära, ku-
das raha kolkku ajada. Tema oleks wist kõige kohasem. . .“

„Ja — ja, tema walime, tema on kõige kohasem
mees,“ hüüti mitmelt poolt. „Tema wõib riigile kasu loota.“

Ja mängupõrgu omanik Rülgiija sai rahaministriks.

Hatati toitusministert walima.

Pandi ette toitusministert esimees Pudranui.

„Ta tunneb toitusasjandust hästi,“ tõendas leegi.

„Ta on kõige oma eluaja rahwafasude eest orjanud,“
lõigas teine juurde.

„Ei, ei, ta ei tõlba,“ hüüdis kolmas. „Rahwal pole
temast kuigi palju kasu olnud ja pealegi on ta liiga tasane
mehitene. . . Walime parem lihumentu Säareluu. Tema

on palju maad mõõda ringi sõitnud ja loomi kolkku olnud,
teab kõi urkad ja nurgad ära. . . Tõemast jaatks hea
toitusminister. . . ostaks juba rahwale süüa muretsema.“

„Teda wõiks ilka walida küll. . . Et ta toitu ostab
muretsema, tõendab juba see asjaolu, et tal iiaigi lihast
puudu pole, kuigi ta mujal otšas on.“

„Walime peale siis Säareluu,“ jäid ka teised nõusse ja
nii waliti toitusminister.

Siis tuli järg kohtuministri walimistele.

Seal leiti esimehe korraka passküll kandidaat.

„Panen ette hobusewarast Ants Wõtaära selle
koha peale nimetada,“ sõnas wõrstelet walitud rahaminis-
ter. „Tema on mitu aastat sunnitöö olnud ja tunneb
hästi kurjategijate hingeelu. Ta teab, kudas wargaid ja
rõõwleid kurja tee pealt tõemale pöördma ja wõib meile
sellel alal palju kasu tuua.“

„See oleks ilka küll täitsa kohane kandidaat,“ tõendas
toitusministert. „Kudas jääb? Kas walime Ants Wõta-
ära kohtuministriks?“

„Muidugi, muidugi,“ hüüdsid kõi, ja ühel häälel wa-
liti hobusewaras kohtuministriks

Pea'e lähikeste arutuste hatati walimiste asjade
ministert walima ja leiti selle koha peale salalaubawedaja
Ronderbandi täitsa kohase olemat.

Siis waliti veel sifemiste asjade ministriks kojamees
Willek Toimukas, mereministriks madrus Wettkardan,
sõjaministriks soldat Rabutahan, teedeministriks piletitä
reiffia Raavel Jänes ja nii edasi.

Järgmisel päewal kuulutati uus ministeriumi kol-
tusead wälja.

C. R.

„Jälle Virus“.

„Zippi, — zippi, ära haugu nii helebalt, weel ei ole kindlaste teada, kas waherahu ka meie kohta maksjow on. Baternad põlewad küll, aga — Herrschaft is nicht!“

Eg.

Sa hinga rahus.

Kui Jüri naine Kadri oll' äramaetud,
Siis Jüri alles nägi, mis oli kaotud.
Ei olnud enam seda, kel wõisid ütelda:
Too süüa, nõelu sulka, eht tule magama!
Ja iga õhtu hilja käis furnuata peal
Ja kurtis Kadrit taga. „Mii olen mina seal?!“
Ei pärandust ka palju jään'd Kadrist järele,
Paar lagun'd wana tanu ja nartsud, kirstule.
Kuid wana naru hulgas oll' sukafääre sees:
Kull hõberuublid pulgas — nüüd oll' Jüri mees!
Ja selle mälestuseks paar klahwi tõrtsus jõi
Ja Kadri pühendusets ka kodu kaasa tõi.
Küll tuli Jüril meelde, kuis luban'd Kadriale,
Et tema haua peale saab rauast ristike.
„Tont wõtku, pole aega!“ kord kõrtsus ütles ta,
„See wanamoor mul puhtab ka ilma ristita!“
Kuid ühel õpsel kodu käis tema Kadriale
Ja nõudis Jürilt raha eht risti hauale.
Nüüd oli Jüri pigis! Mis pidi tegema?
Kuid, kõrtsus meistrit nähes, ta rääkis temoga.
„Hüwa. — Tal' risti teen ma kuldse kirjadega:
„Nõem jälle nagemises on taewas sinuga.““
„Sa, kallis naaber, seda küll tegemata jäta
„Ja tee: „Sa hinga rahus.“ — Ei ma su juurde tõtta.“

29. X. 1915.

S. Bg.

Uuemad teated.

Ustavast allikast.

Walitsus mõtleb ära rekwiireerida kõik korrad ja kas-
sid, et oleks, millega soldatist toita. Elanikud ise wõiwad
näha eemale peletamiseks rotta ja hiirisi püüda.

Rawatsetakse pilweid riigi omanduse's tunnistada ja
põlluharijatele tarwitada anda, et neil põldude lastmiseks
westi alati omaft käest oleks.

Nende päewade sees pannakse kottide korjandus toi-
me. Iga kolme korteri pealt, mis 5—20 rubla üüri mak-
sawad, rekwiireeritakse üks kott. Kallima üüriga korteri-
telt wõetakse üks kott toa pealt. Nimetatud kottid saawad
antud majaperemeestele, et neil terjama minnes oleks
koht, kuhu leiwapaluliseid ja muid annetusi panna.

Aus walitsus kawatseb kõiki soldatist kodu lasta, sel-
lega waenlasele näidates, et wenelane tema sõ'akast taju
millestki ei pane.

Iga kodulastaw soldat t'istetakse kindraliks, kuna oh-
witserid soldatiteks alandatakse. Truu ja hoolsa teenis-
tuse eest saab iga soldat tuhat rubla teeraha.

Walitsus on uue masina wälja mõtelnud, mis ühe
päewaga wõib 1000. 000. 000. rubla kõige peenemat pa-
beriraha valmistada.

Ühes sellega halatakse ka iga töölisele ja sõjawäela-
sele nii palju palju palka maksma, kui ta ise heaks arwab
nõ'ada.

Enamlane Karwustinni seab uut aparadi kottu, mis
wõib kõiki neid „neetud kodanlasti“ ühe päewa jooksul kot-
tu korjata ja pogrjise pista.

Peale selle valmistab ta ka uut rohtude segu, mis
fiskepritsimise järele kõige maruliseima kodanlase wõib
filmapiit ää' miseks enamlasteks muuta.

Tulewikus kawatseb enamline walitsus esimeste jüng-
rite eeskujule järele ühise kapitali, ühise toitmist ja muud
farnast fiske seada.

Selleks saab Moskwasse suur rahalapi ehitatud, kust
rahwa walitvd laetahoidja iga soomijale tarwidust mööda
raha annab.

Ulitsetele aga ehitatakse pikad lauad, k-st elanikud
hommikul, lõunal ja õhtul süüa wõiwad saada.

Et wihm, lumi, külm ega muud farnased asjad rah-
wast söömise ajal ei segaks, mõeldakse taewataadile käsu-
tiri saata, et ta neid pahesti mitte sööma ajal ei saadaks.

Da wälja kuulutatud täieline trükiwabandus. Et aga
fellel a'al mingisuguseid segadusi ega pahandusi ei tuleks,
awadatakse teatud lehtedele käst walgete tähtedega
trükitda.

E. N.

XX aastafaja aabits.

Järg.

Alpelsin — kadunud „duna poolwenda“ XX aastafajal.

Amor — Eesti neiude ja „tiblade“ armastuse tuhinas
„inwalidiks“ tallatud jumal.

Baltimaa — paljude „nisa“, mille kallal ennast nii
mõnigi on „bursuiks“ imenud.

Batarei — masin, millega „wanal kuldse ajal“ Suhom-
linow „liiwatottidega omale „natshai“ lasti.

Europa — kapitalistide „malelaud“ eht Amerika börse-
tuningate „kallistiw.“

Suligan — „hanhat igatsen süümoonia“ eht
 sinine ime“ wiinawaesel ajal.
 Sais — „peenike feltstonna“ tundemärt mööda-
 minemise filmapilgul.
 Ime — on see kui Wenemaale „wana kulbne aeg“
 veel tagasi pöödraks.
 Jüdis — . . . ju Weneriiti „igatsatud wabadus“
 aga ühes sellega ka „hirmus korralagedus“.
 Komitee — kõige idanewam „seen“ peale rewo-
 lutioniwihma.
 Kultura — aastasadasi üles ehitatud, kolme aas-
 ta jooksul „waremeks“ muudetud kunst.
 Lugeja — „Meie Matsi“ kõige austamisewää-
 rtiisem „külaline“.
 Marober — „weringemise haigus“, mille taga-
 järjeks rikkaks minemine on.
 Meri — maailma waranduste „wennashaud“.
 Nuuskur — monarhia oli ta häll, shandarmi
 süles kaswis ta üles, politseist leidis ta
 omale ülespidamise, rewolutioon löi ta
 furnuks, wabariik mattis ta maha.
 Onu — wõlausaldus tõuseb, kui sul tähendatud
 „subjekt“ Amerikas wiibib.
 Parasit — kaitsekraawis wiibijate „sifemine
 waenlane“.
 Rööwimine — iganenud sõna, ümberpanel kõige
 uuemas stiilis — „retwiisioon“.
 Sahkerdamine — „toitlustoomiteedele sisse-
 tulekut idotaw“ poliitika.
 Sport — etendus, mis tihtigi „pealuu helistam-
 misega“ lõpeb.
 Siirann — „nuhtluste nupumees, karistuste
 käskija, wõlade waltseja, kuulide kül-
 waja, sunnitööle saatja“.
 . — ega see veel sellepärast lõppu ei tähenda.
 August Bravo.

Tulewane president.

„Ära pahanda, mammi, minust wõib veel tähtis herra saada.
 Kes teab, misjuguise saare peale presidendiks määratakse. Täna
 juba kuulsin midogi P a l j a s s a a c e st.“
 Sz.

Uga kätega wõib ta kõilsugu muusikariistu mängida, kõi-
 geparemine — teiertastl.

Wanakuula Saks.

Räed.

Räed on inimesel kõigetarwilikumad riistapuud. Kui
 käsa poleks, poleks midagi, mis i mas olemas on. Räed
 on inimese sõnakuulelikud orjad, kes kõit ta käud ja soo-
 wid sõnalausumata ning wastuhakkamata täitwad — olgu
 need käud head eht pahad. Räed peaksid endid ta roh-
 kem organiseerima ja streikides endile rohkem õigusi ja
 wabadust nõudma. Uga kes on kuulnud et, ta käed strei-
 giwad?

Ühedel on käed raskesti tööst taredad ja rakkus, teised
 ei tee jälle kätega mitte midagi; neil on käed ainult selle
 tarwis, et nende lõpuotskesse sõrmuseid toppida. Ühedel
 on käes kullast wõrud, teistel ahelad ja rauad. Kätega kis-
 taks pudeli korda; käitel kantakse kallimat ja wäilseid lapsi;
 kätega tehtakse teistele wästu kõrwu, kuttutakse karwu ja
 tehtakse „kiisupai“. Kõigetarwilikumad on käed raha luge-
 miseks; aga wabel wõib neid ka rääkimiseks tarwitada.

Mõni jooksab käppapidi teise kõriksse, mõni ajab käe
 rahakoti järel wõera tasku, mõni topib käed koguni keel-
 dud kohta ja saab selle eest wästu käsa.

Armaslaid tarwitawad käsa kallistamiseks. Käega
 wõib daamidil käe alt kinni wõtta; kuid käsa wõib ta
 jalgadele tugebeks panna: kui jalad, näituseks, waruwad
 ja teha ülewal ei kanna, siis wõib käte ja jalgade peal
 roomata. Snime, kes kõit oma lootused kaotanud ja elu-
 merel uppumas on, hantab kahe käega õledrressi kinni.
 Tihti ei mõista inimesed parema ega pahema käe wabel
 wabet teha ja käiwad niimoodi efsiteed.

Käest on wäljaarenenud parempoolsed ja pahem-
 poolsed.

Raisterahwa käsa suudeldakse — wabel himu pärast,
 wabel koguni wästu tabtmist, kuna aga tädi käele wäiksed
 lapsed patfi lööwad. Mittingutel, koosolekutel ja teatris
 tehtakse kätega ploginat, mis mõne mehele suureks auts
 on.

Abielurahwa juures.

Urapõgenenud.

Mees (rahakotti lahti tehes): „Kuule naine — siit
 puudub jälle üks Kerensti?“

Naine: „Kas sa aralehte ei loe? Seal se sis suu-
 re kirjaga, et ta ära põgenenud on.“

Wõobis.

Mees: „Ei saa, ega saa und filma! See on ju
 hullem kui partei koosolekul! Et sa lord neid ära ei kõr-
 weta.“

Naine: „Jäta oma lori. Öösel ei anna sa raha
 oma parteiga. Misjuguist parteid ma siis kõrwetama
 pean?“

Mees: „Ah, — lutilaid mõtlefin ma.“

Ug on niisugune.

Naine: „No see on ilus lugu! Nüüd lubati kõit,
 ilma anda, ja nüüd korraga ei saa midagi! Ära sõi,
 ära joo, ära tee midagi, ja lõputks ei kõiba need Kerensti
 närud ta enam ilma petjatita.“

Mees: „Ja, aeg on niisugune, peab.“

Naine: „Küll ma sul pean, koosolek — koosoleku
 otsa, nüüd temal aeg niisugune — peab!“

—AX—

Ranged suitsumehed.

„On sul tikku, paneme selle wabriku põlema.“

„Miks?“

„Et weidi suitstu saaks. Els sa näe, see on ju figari-
 wabrik.“

Prz.

"Sinuga on lihtsalt võimata kauem ühes eladal Linnawolikogust kullasid läbi, maakoost, ja komic-
 jariks ei panda find ta kuskile, sellepärast sõidan oma wana kindrali juure tagasi, tema oli ometi fõrd
 midagi."

28.